

litijski Predilec

Litia[®]
PREDILNICA LITIJA

Since
1886

www.litija.com

Glasilo podjetja Predilnica Litija - Decembar 2012 - letnik 11 - številka 2

Predemo že od leta 1886

Poština
plačana pri
pošti 1270
Litija





Pogumno novemu letu nasproti

Svetovni pogoji gospodarjenja, zmanjševanje rasti in dolžniška kriza so pred nas postavili okvire poslovanja, s kakršnimi se še nismo srečevali, ampak jih le slutili. Situacija se je spreminjala iz meseca v mesec, med daljšimi obdobji pesimizma so se pojavljali trenutki optimizma, napovedovanje prihodnosti je negotovo.

Minevajoče leto je bilo spremenljivo in nepredvidljivo. Svetovni pogoji gospodarjenja, zmanjševanje rasti in dolžniška kriza so pred nas postavili okvire poslovanja, s kakršnimi se še nismo srečevali, ampak jih le slutili. Situacija se je spreminjala iz meseca v mesec, med daljšimi obdobji pesimizma so se pojavljali trenutki optimizma.

Družbene razmere pogosto vnašajo dodatno skrb v naše poslovanje. Krčenje proračunov v evropskih državah in s tem povezano zmanjševanje javnih naročil je vplivalo na manjša naročila uniform in zaščitnih oblek ter posledično na poslovanje naših kupcev in posredno tudi na nas. Negotovost nas spremlja skozi vse leto na prodajnem, nabavnem in finančnem področju. Med redkimi pozitivnimi novicami je dejstvo, da se del proizvodnje in programov, ki so se preselili na daljni vzhod, vrača v Evropo.

V takšnih okoliščinah smo bili uspešni pri realizaciji zastavljenega plana: v tem letu bomo izdelali preko 4.400 ton kvalitetno izdelane preje in dosegli prodajo v vrednosti 24.200.000 eur in jih odpremili do konca leta v skoraj 30 držav. S sodelavci v prodaji smo pridobili dovolj naročil, da smo imeli kapacitete dobro zasedene. Še vedno smo najmočneje prisotni na trgih Italije, Francije, Belgije in Nemčije. Uspeh letošnjega leta je neposredna prodaja na območju Severne Afrike in rast prodaje v baltskih državah, kjer po večletnem trudu dosegamo nove uspehe. Naš najpomembnejši trg ostajajo države evropske skupnosti in v tem okviru še vedno Italija, kjer pokupijo skoraj 40 %

naših izdelkov. Pomembno rast prodaje smo dosegli v Franciji in Španiji.

Tesno sodelovanje trženja in razvoja nas vodi k izboljševanju in prilagajanju izdelkov zahtevam kupcev ter razvijanju novih izdelkov, na katerih temeljijo naši nadaljnji načrti. V tem letu zaključujemo dva evropska projekta, kjer smo pridobili nova znanja, ki bodo morda v prihodnosti prispevala k dodatni prodaji. Preverjamo razvojne možnosti ne le v sodelovanju s kupci, ampak tudi z evropskimi univerzami in inštituti ter z našimi partnerji iščemo nove priložnosti na področju zaščite in tudi medicine.

Med uspeh štejemo dejstvo, da smo presegli načrt prodaje tehničnemu segmentu kljub temu, da so se zmanjševala javna naročila in smo morali pomemben del trga nadomestiti z novimi programi, kar nam je uspelo predvsem v programu prej, ki končnim tekstilnim izdelkom dajejo posebne funkcionalne lastnosti. Tehničnemu segmentu je namenjeno že skoraj tretjino prodaje.

Nabava sledi prodajnim potrebam, vendar nestabilne cene surovin predstavljajo dodaten izziv. Spremenjene razmere zahtevajo stalno prilagajanje nabavne politike. Poiskali smo tudi nove nabavne poti, zlasti pri bombažu, kjer razvijamo možnost direktnih nakupov boljše kvalitete brez povečanih tveganj. Oblikujemo tudi nove povezave prodajno nabavnih verig za določene programe s posebnimi lastnostmi. Finančna služba je izvajala podporo prodajnim in nabavnim tokovom ter zagotavljala izvajanje finančne politike. Redno izpolnjevanje vseh ob-

veznosti do zaposlenih, dobaviteljev in odjemalcev ostaja naš prvi cilj.

Investiranje smo letos zamaknili v drugo polovico leta, saj nam je dobavitelj šele sredi leta omogočil testiranje novega previjalnega avtomata, ki bo za delo usposobljen v prvih dneh prihodnjega leta in bo pomembno prispeval k zanesljivosti kvalitete naših prej ter izboljšanju produktivnosti. Skrb za okolje je naša stalna skrb; zmanjšujemo odpadke, razvijamo programe za njihovo uporabo in načrtujemo zmanjšanje porabe energije, s čimer zmanjšujemo stroške in prispevamo k čistejšemu okolju.

V Predilnici nas je skozi vse leto bilo zaposlenih preko 290 ljudi, od tega cca 50 agencijskih delavcev in študentov. Kljub nihanjem v naročilih smo si ustvarili ure v dobro, ki jih bomo koristili, če bo prišlo do pomanjkanja naročil.

Leto 2012 zaključujemo pozitivno. V teh dneh oblikujemo načrte za prihodnje leto. Osnovno vodilo nam je priskrbiti dovolj dela za vse. Ostajamo smeli, saj je Predilnica Litija cenjena v Evropi, vendar ne smemo spregledati slabšanja gospodarskih in socialnih okoliščin. Rast v Evropi bo skromna, na nekaterih naših zelo pomembnih trgih je predvidena negativna rast. Svetovne razmere ostajajo negotove in nepredvidljive. Gospodarska aktivnost že od septembra dalje pada in razmere se poslabšujejo. To potrjuje tudi zmanjšanje povpraševanja, saj priliv naročil zadnje mesece upada. Bonitete držav, kjer smo močno prisotni, se znižujejo, zato zavarovalnice znižujejo obseg limitov za naše kupce. Nekateri

od njih imajo težave v poslovanju in spet prihajajo vesti o zapiranju obratov. Spreminjanje navad potrošnikov, splošno varčevanje, krčenje javnih naročil in zapiranje delovnih mest, zmanjšana možnost preživetja skupne evropske valute in s tem strah pred neslutnimi posledicami nam narekujejo previdnejše načrtovanje prihodnjega leta.

Za naslednje leto načrtujemo, da bomo proizvedli in prodali 4500 ton ob nekoliko višji poprečni numeraciji. Zunanje razmere bodo težavne, zato bomo morali še bolj obvladovati notranje okoliščine v smeri izboljšanja rezultatov, saj na to sami lahko neposredno vplivamo. Izboljšati moramo izkoriščenost kapacitet ne da bi dodatno obremenjevali delavce, ampak mora k temu prispevati boljše organizacija dela na vseh ravneh.

Vrednostna prodaja bo zaradi dražjih uporabljenih materialov in finejših prej nekoliko višja. Poleg tradicionalnih trgov se bomo usmerili na bližnje izvenevropske trge, ponovno bomo proučili možnosti na oddalnejših lo-

kacijah. Medtem ko v lanenih mešanica izgublamo konkurenčnost, bomo nove priložnosti našli v razvoju mešanic z aramidi, kjer smo v iztekajočem letu postavili temelje v razvojnem in tržnem pogledu. Zato predvidevamo nadaljnjo rast prodaje tehničnim proizvajalcem predvsem na račun hišnega tekstila. Investicijam se ne bomo odpovedali. Med najpomembnejši bo prevzem dela daljnovoda in prehod iz 35 kV napetosti na 20 kV, s čimer bomo dosegli finančne učinke, predvsem pa večjo zanesljivost v napetosti električne energije. Po pozitivnih izkušnjah bomo nadaljevali z zamenjavo previjalnih avtomatov in še nekaterimi investicijami v smeri odprave ozkih grl in zamenjav iztrošene opreme.

Števila zaposlenih ne bomo spreminjali. Zaradi spremenjenih razmer in izboljšane strukture prej bomo morali doseči večjo fleksibilnost znotraj in med oddelki, tako da bo večji del zaposlenih moral obvladati več opravil ne le v svojem, ampak tudi drugem obratu. Želimo tudi vzpodbuditi večjo aktivnost zaposlenih na področju inovacij.

V Predilnici Litija ostajamo zvesti našim vrednotam in med prvimi je spoštovanje dobrega dela. Ponosni smo na preteklost in sedanjost ter optimistično zazrti v prihodnost.

V času razpadanja vrednot ne pozabljamo, da je vsako drevo, pod katerim kdo sedi, moral nekdo posaditi (misel Warena Buffeta). Ta zavest nas ne razdvaja, ampak nam nalaga, da ohranjamo imetje, ki ga imamo v uporabi, da ga bomo oplemenitenega predali naprej.

Smo radovedni, kar nas vodi do novih trgov in z inovativnostjo do novih produktov, ki se potrdijo na trgu in rezultirajo v prodaji.

Uspeh Predilnice Litija je uspeh vseh nas zaposlenih. Smo dobri, vendar smo lahko še boljši.

Ambicioznost je naša lastnost – v nobenem trenutku ne moremo biti zadovoljni z obstoječim stanjem, ampak moramo iti naprej v smeri, ki nas pelje proti vrhu in novim obzorjem naproti.

Spoštovane sodelavke in spoštovani sodelavci,

zahvaljujem se vam, da ste prispevali k našemu skupnemu uspehu v letu 2012.

Naj zaključim z željo, da se nam ne bi življenje poslabševalo in se v prihodnosti negotovega leta 2012 ne bi spominjali kot dobrega leta.

Naj sledijo boljša leta, predvsem z vidika stabilnih pogojev poslovanja, varnosti dela, socialnega standarda in pridobljenih demokratičnih svoboščin.

Naj za konec nam vsem zaželim, da bo leto 2013 mirno, zdravo in zadovoljno, da bomo lahko uspešno delovali.

Srečno 2013!

Vida Vukovič



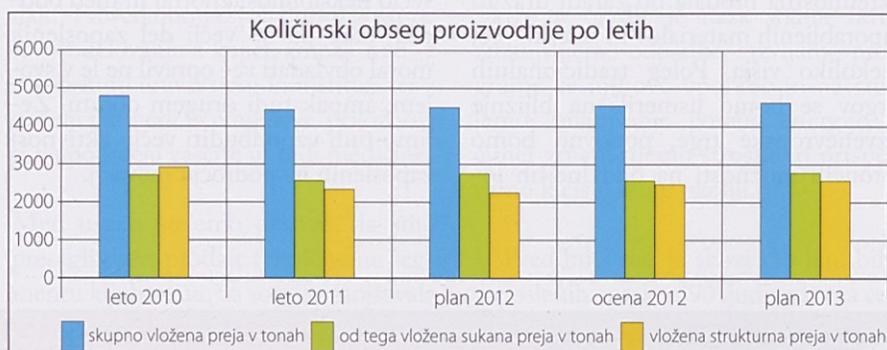


Poslovanje v letu 2012 in plan za leto 2013

Plan proizvodnje

Planirani količinski obseg proizvodnje bomo v letu 2012 celo nekoliko presegli, prav tako doseženo proizvodnjo leta 2011. Za leto 2013 planiramo za 2% nižji količinski obseg proizvodnje vendar ob višji povprečni številki preje (Nm 26). Povečali bomo delež proizvodnje strukturnih prej, o čemer je več navedeno v prispevku o investicijah in razvojih v letu 2012. Tudi v letu 2013 je cilj povečati delež zahtevnejših strukturnih prej.

Proizvodnja v tonah				
	skupno vložena preja v tonah	od tega vložena sukana preja v tonah	vložena strukturna preja v tonah	delež strukturnih prej v skupni vloženi preji
leto 2007	5230	3.177	3.185	60,90
leto 2008	4310	2.500	2.475	57,42
leto 2009	3815	2.202	2.387	62,57
leto 2010	4808	2.760	2.968	61,73
leto 2011	4454	2.590	2.353	52,83
plan 2012	4500	2.800	2.300	51,11
ocena 2012	4580	2.550	2.500	54,59
plan 2013	4500	2.800	2.600	57,78



Plan prihodkov od prodaje preje

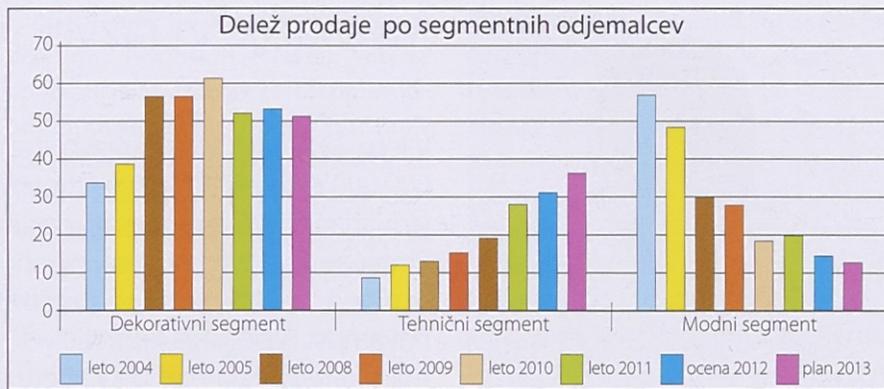
S prodajo bomo v letu 2012 dosegli nekoliko nižje prihodke od doseženih v letu 2011 in tudi nekoliko nižje od planiranih za leto 2012. V letu 2013 planiramo za 3,39% višjo vrednost prodaje pretežno zaradi planiranega dviga prodajne cene preje. Prodajna cena narašča v korelaciji z naraščanjem cen surovin ali celo zaostaja za rastjo cen surovin. Cena surovine v strukturi stroškov predstavlja v planu za leto 2013 že preko 50% prodajne cene. Zato se kljub vlaganju v razvoj, razlika za kritje ostalih stroškov znižuje in znižuje tudi pričakovani dobiček iz poslovanja.

Plan prihodkov od prodaje preje				
	prihodki od prodaje preje v EUR	verižni indeks prihodkov od prodaje preje	povprečna prodajna cena v EUR	verižni indeks povpr. prodajne cene
leto 2007	23.973.300,00	101,70	4,65	106,65
leto 2008	20.365.600,00	84,95	4,67	100,43
leto 2009	17.864.304,00	87,63	4,52	96,79
leto 2010	22.028.598,00	123,44	4,67	103,32
leto 2011	24.999.752,00	113,49	5,54	118,72
plan 2012	24.345.000,00	97,38	5,41	97,58
ocena 2012	24.200.000,00	99,40	5,45	100,74
plan 2013	25.020.000,00	103,39	5,56	102,02



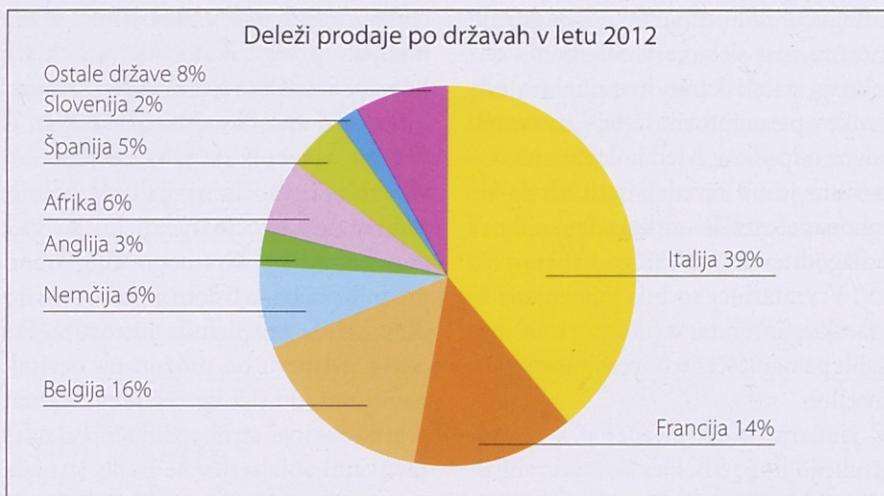
Plan prodaje po segmentih odjemalcev

Po segmentih odjemalcev še vedno največ preje naši kupci namenijo za dekorativne izdelke. Prodaja preje za modni segment je padla na ca 15 % in ima še nadalje trend padanja. Usmerjeno se razvijajo preje za tehnični segment odjemalcev, kjer bo v letu 2012 dosežene že 31 % prodaje, po planu za leto 2013 pa naj bi se ta delež povečal na 36 %. Tudi iz tega razloga narašča delež stroškov za porabljene surovine.



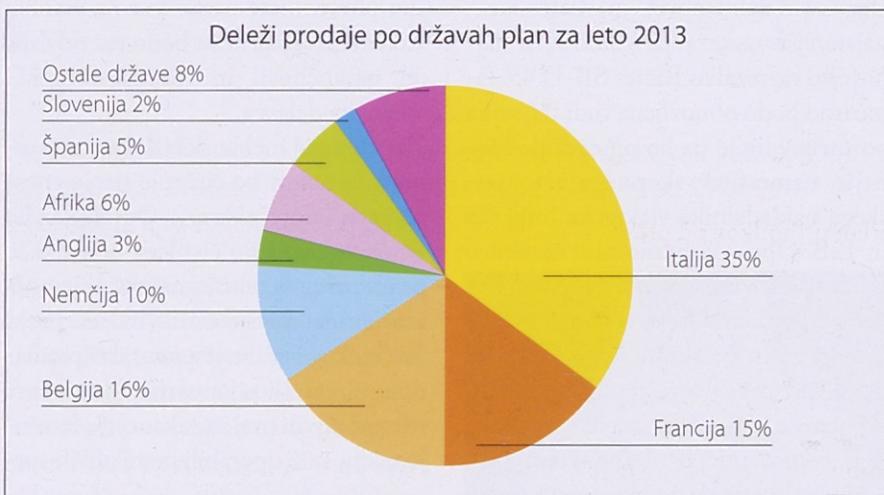
Plan prodaje po državah

V Italiji dosegamo skoraj 40 % prihodkov od prodaje preje. Cilj je znižati delež prodaje v Italiji in povečati delež prodaje v Nemčiji.



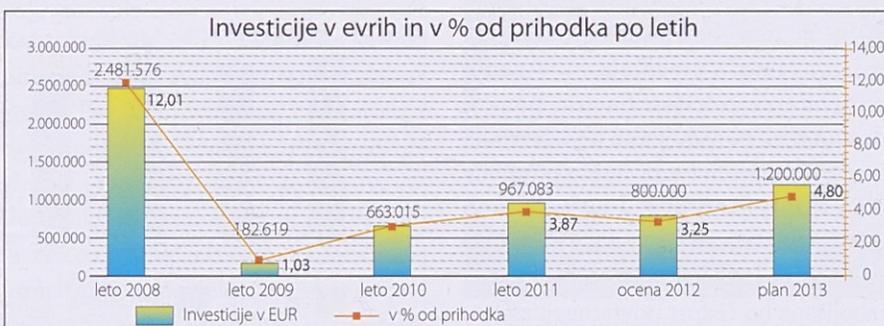
Plan števila zaposlenih in stroškov dela

Število zaposlenih v delovnem razmerju smo v letu 2012 znižali za 10 zaposlenih in konec leta 2012 bo 241 zaposlenih. Dodatno opravljajo delo zaposleni preko zaposlitvenih agencij in študentskega servisa, skupno dela v obeh podjetjih, to je Predilnici in Litiju 290 zaposlenih. Za leto 2013 planiramo enako število zaposlenih. Skupni stroški dela tako predstavljajo 20,5 % prihodka ali preko 5 mio. evrov letno.



Planirane investicije

Do kriznega leta 2009 so investicije predvsem v strojno opremo dosegale od 7 % do 12 % celotnega prihodka. V letu največje krize leta 2009 so znašale le 1,03 %. Postopno se delež povečuje in v letu 2013, v kolikor se ne bo v večjem obsegu ponovila svetovna gospodarska kriza, bomo investirali ponovno v vrednosti preko enega milijona evrov.



Verica Žlabravec



Investicije in razvoj v letu 2012

V letu 2012 smo v zamenjavo strojne opreme namenili približno 800.000 €, montaža večine strojev pa se bo pričela v začetku januarja 2013. Do sedaj smo zaključili montažo dodatne naprave Pinter za izdelavo core prej na enem prstančnem predilnem stroju in nitnih zaustavk na vseh dvojkah Rite, s katerimi smo odpravili navarnost nastajanja krotovic v sukanih prejah, ki so bile vzrok za marsikatero reklamacijo kvalitete preje s strani naših kupcev.

Uredili smo zaporo parkirišča, kar omogoča zadostno število parkirnih mest za naše delavce, z nakupom kontejnerja za stiskanje komunalnih odpadkov pa zagotovili čistejši in cenejši odvoz odpadkov. Med kolektivnim dopustom je bil izveden tudi servis visokonapetostnih stikal in njihova prilagoditev na električno napetost 20 kV. V vratarnici so bila zamenjana še vsa okna in vrata, v transportnih dvigalih pa nameščene nove varnostne fotocelice.

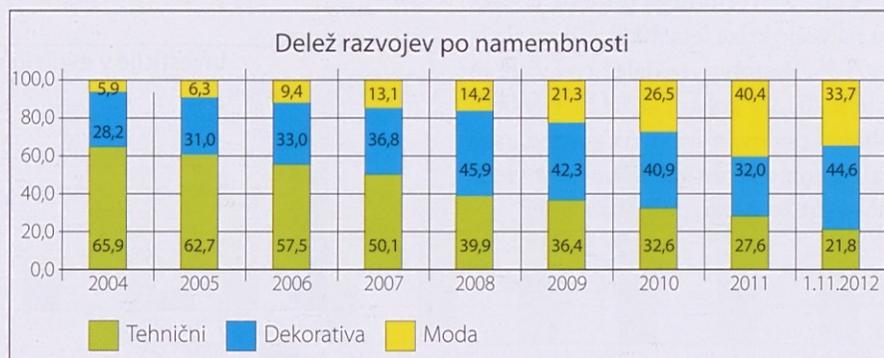
V januarju 2013 pričnemo z rekonstrukcijo linije 9B, kjer bo stari rahljalanik bal nadomeščen z boljšim rahljalanikom Rieter, oba mikalnika Rieter C4 z enim novejšim Rieter C60, najstarejša raztezalka Vouk pa z najnovejšo raztezalko Rieter SB-D 45. Istočasno bodo obnovljena tudi tla, sama postavitve linije pa bo omogočala kasnejšo namestitve skupnega avtomatskega nakladalnika vlaken za liniji 9B in 12B. Obnovili bomo tudi česalnico bombažnih vlaken tako, da bomo dva stara česalna stroja Marzoli nadomestili z modernim česalnim strojem Rieter, kar bo prispevalo k večji prilagodljivosti bombažne linije. Zaradi velikega obsega del bomo pričeli demontažo vseh omenjenih strojev že v zadnjem tednu pred božičnimi prazniki. Istočasno bomo za 24 vreten podaljšali flajer linije 10B. S tem bo primerna tudi za izdelavo finejše predpreje, ki je nujno potrebna za izdelavo finejših prej. V dnevih pred Novim letom bo v čistilnici bombaža izvršena tudi nujno potrebna rekonstrukcija filtrov Luwa za fino čiščenje tehnološkega zraka, s katero bo močno olajšano čiščenje filtrov, izboljšana bo čistost povratnega zraka.

Nov in zelo pomemben investicijski cikel pričenjamo v previjalnici z zamenjavo prvega Autoconerja Schlafhorst 338 z najnovejšim Autoconerjem. Ta bo nadomestil najstarejši stroj št. 1. Sistem navijanja na tem stroju se ne vrši več s pomočjo navijalnega bobna, temveč s pomočjo računalniško vodenega vodilca, ki omogoča poljubno gradnjo oblike in trdote navitkov pri do 20% višjih previjalnih hitrostih. Pri istem premeru bo možno na navitek naviti tudi do 0,5 kg več preje. Skoraj vse nastavitve stroja, vključno z nastavitvami splajserjev se bodo izvajale centralno, kar bo precej skrajšalo čas za menjave stroja, predvsem pa zagotavljalo povsem iste nastavitve na vsakem vretenu posebej, in ne bodo več odvisne od natančnosti in spretnosti posameznega delavca.

Zaradi manj mehanskih delov in transportnih trakov bo čiščenje stroja enostavnejše in precej krajše. Opremljen bo z novo generacijo čistilcev preje, ki so primerni za detekcijo in izločanje tujih vlaken iz kakršnekoli barve preje. Pričetek montaže je prav tako predviden v začetku januarja. V procesu razvoja novih prej in sukancev v letošnjem letu smo uporabili manj novih spe-

cialnih vlaken, vendar smo kljub temu iz obstoječih izdelali 81 novih razvojnih mešanic. Število je skoraj 80% večje od preteklega leta in je posledica zelo zaostrene situacije na trgu, saj smo se z mnogimi kupci dogovarjali za posebne mešanice, s katerimi bi bili tako mi, kakor kupci korak pred konkurenco iz daljnega vzhoda. Kljub temu smo uspeli ohraniti dokaj visoko povprečno dolžino partije, ki znaša 7.786 kg in je 13% nižja od prejšnjega leta. Približno 55% vseh proizvedenih prej in sukancev smo proizvedli v bolj zahtevni izvedbi – kot strukturne preje – v obliki flame, krep, core, sirospun, mal-fi-le ali kompaktnih prej, oziroma kombinacij različnih izvedb. V primerjavi z letom 2011 je proizvodnja tovrstnih prej povečana za 8%, 11% pa je večja, kot smo načrtovali.

Sicer smo v zadnjih petih letih uspešno zaključili 23,5% vseh odprtih razvojov. Pri tem smo sledili strategiji zmanjšanja deleža prodaje izdelkov, namenjenim za modne ter pohištvene tkanine in povečanju izdelkov za tehnične tkanine, kar je razvidno iz spodnjega grafikona, kjer so ta razmerja prikazana od leta 2004.



Zaostrena tržna situacija se je odražala tudi na intenzivnejšem razvoju izdelkov, katerih smo v letošnjem letu odprli približno 50% več, kot v preteklem letu in so dobra osnova za prihodnost.

Pomembnejši razvoji so bili naslednji:

- razvoj prej iz mešanic aramidnih vlaken z negorljivo viskozo, modakrilom, poliamidom, antistatičnimi vlakni itd. namenjenih za izdelavo zaščitnih oblačil z največjo možno ognjevarno in antistatično zaščito. Uporabljajo se v gasilstvu, policiji, vojski, livarnah, jeklnah itd.

- razvoj prej, ki vsebujejo Lyocell vlakna s permanentnim dodatkom sredstva za uničevanje klopov in ostalih insektov, uporabnih v tkaninah za vojsko, gozdarje, pohodništvo ter za izdelavo nogavic. Gotovi izdelki iz te preje so še vedno v fazi testiranja, ki je zelo zapleteno, zato zahteva daljše časovno obdobje.

- razvoj prej in sukancev z visokim deležem kovinskih vlaken, ki se uporabljajo za izdelavo visokopredvornih industrijskih filtrov, filtriranje vnetljivih in eksplozivnih tekočin ali plinov, kamuflažnih izdelkov za motenje radarskih slik ipd.

- razvoj gladkih, flame, sirospun in mal-fi-le prej iz negorljivih modakrilnih in poliesternih vlaken za dekorativne in pohištvene tkanine.

- razvoj prej s termobambusnimi vlakni, ki so termoregulativna in preprečujejo oddajanje toplote skozi zelo fine pletenine, zato so zelo primerna za spodnje in športno perilo.

- razvoj več vrst prej, kjer bombažni del, katerega pridelava je ekološko sporna zaradi zelo velike porabe vode, zemeljske površine in pesticidov, nadomeščamo z okolju prijaznejše proizvedenimi lyocell vlakni ipd.

Glede na to, da se konec leta zaključuje

jeta oba evropska projekta (Surfuncel in Noterefiga), iščemo možnost pridružitve morebitnim novim. Sodelovanje v velikih mednarodnih projektih prinaša namreč veliko novih znanj in izkušenj, pa tudi poznanstev, ki olajšujejo dostop do novo razvitih vlaken.

Nadaljnje aktivnost razvoja izdelkov bodo seveda potekale v skladu s sprejetimi smernicami razvoja podjetja, kar pomeni več enojnih prej višjih Nm, ter povečanju deleža prej za izdelavo tehničnih tkanin na račun zmanjšanja prej za dekorativne in modne izdelke. Od intenzivnejšega sodelovanja z evropskimi proizvajalci vlaken si obetamo tudi lažjo dostopnost do novih specialnih vlaken, s skupnim razvojem enega dela izdelkov pa tudi pridobivanje morebitnih novih kupcev.

Andrej Štritof



Zaključeni evropski projekti

Predilnica Litija d.o.o. sodeluje v dveh evropskih raziskovalnih projektih: Surfuncell in Noterefiga. Projekta sta trajala 4 leta in se s koncem letošnjega leta tudi uspešno zaključujeta.

Oba projekta sta velikega obsega v sklopu 7. evropskega raziskovalnega programa, planiranega skupnega proračuna v višini kar dvanajstih milijonov evrov. EU te projekte sofinancira in tako smo za sodelovanje in izvajanje vseh planiranih aktivnosti v obeh projektih pridobili skoraj 400.000 evrov.

Organizacija in sestava obeh projektov sta zelo podobni. Projektna skupina je sestavljena iz raziskovalnih inštitutov, univerz in industrijskih partnerjev, ki vključuje 15 oz. 13 partnerjev v projektu. V oba projekta smo se vključili kot iskani industrijski partner, predvsem po zaslugi članstva v mreži odličnosti EPNOE za področje raziskav na polisaharidih, kamor spadajo tudi celulozna

vlakna. V teh projektih skupinah smo se srečali z vsemi najeminentnejšimi evropskimi univerzami in inštituti, ter vzpostavili sodelovanje na konkretnih raziskovalno-razvojnih nalogah. Rezultate raziskav pa smo prenesli v industrijske poskuse z ostalimi industrijskimi partnerji v vsej tekstilni proizvodni verigi. V projektih so določeni tako raziskovalni kot tehnološki cilji projekta, ki morajo biti preneseni v velikoserijsko izvedbo. S strani EU komisije ima vsak projekt določenega nadzornika projekta, ki zasleduje prenos raziskav v konkretne industrijske izdelke. Poleg pridobljenega znanja na področju kemije polisaharidov, proizvodnje nano delcev, raziskav na področju fazno spremenljivih materialov,



Spodnje perilo iz naših termo-regulativnih prej

proizvodnje tekstilnih vlaken in modifikacij na površini celuloznih materialov, smo se naučili prenosa znanja iz kemije vlaken v lastnosti prej in končne tekstilne izdelke. Pridobili smo dragocene izkušnje za sodelovanje z raziskovalno sredino, kako v zasnovi projektov uveljaviti svoja pričakovanja. Projekta sta v svoji zasnovi zaključena z realnimi rezultati. Ti končni izdelki pa še zdaleč niso zaključeni in potrebujejo še izdatno razvojno tehnološko fazo. Na koncu je te izdelke še potrebno testirati in certificirati na akreditiranih institucijah za potrjevanje neoporečnosti novih tehnologij in učinkovitosti novih materialov. Samo tako potrjeni rezultati iz projekta so usposobljeni za učinkovito trženje.

Franci Debelak



Raziskovalna skupina, zaščitena z litijskimi proti mikrobnimi majicami



Intervju

Nataša Jukan Šavli

Nataša Jukan Šavli je pri nas zaposlena že od leta 2000. Ves čas zaposlitve dela v komerciali. V zadnjem obdobju kot tržnica, zlasti na novih potencialnih trgih. Kot tržnica ima svoje videnje na razmere na trgih. V kratkem pogovoru je nastal intervju, v katerem je obudila spomine na prve dni v Predilnici ter predstavila trge, na katerih deluje.

Nataša, pri nas si že 12 let. Kakšni so tvoji spomini na prve dni v Predilnici? Leta 2000 sem diplomirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in po diplomi sem takoj začela iskati službo. V Predilnici sem dobila pripravništvo. Pripravništvo je potekalo drugače kot sem si ga predstavljala. Takrat je odhajal s Predilnice Tomaž Zupan, ki je bil zadolžen za prevoze in tako sem bila že v naslednjih dneh vključena v operativno »prevozniško problematiko«. Za vedno mi bodo ostali v spominu prvi dnevi službe. Na mizo so mi dali plan proizvodnje, na podlagi katerega naj bi organizirala prevoze. Zame, kot ekonomistka, je bilo to zelo stresno, saj nisem imela nobenega tekstilnega znanja. Nisem poznala ne tekstilnih oznak, ne surovin, še manj pa kupce.

Moji mentorici sta ena za drugo zapustili podjetje. Skratka, začetek je bil pester, vendar so mi takrat s svojim znanjem nesebično pomagale Darja Lokar, Helena Mohar, Cirila Lesjak in Vida Baš, da sem se seznanila s sistemom organizacije prevozov in sem lahko opravljala svoje delo.

Priznam, da si imela smolo z usposabljanjem v času pripravništva, vendar so to kljub temu najdragocenejše izkušnje pri graditvi karierni poti. Kako pa je bilo po pripravništvu?

Pripravništvo mi je bilo predčasno zaključeno zaradi potreb v marketingu. Bila sem razporejena na delovno mesto sistemska podpora nosilcem trženja, kjer je bila moja glavna skrb obdelava naročil. Pripravljala sem tudi ponudbe in delala za nosilke trženja razne analize.

Ves čas sem se tudi izobraževala tako na področju prodaje kot izpopolnjevanja tujih jezikov, kasneje pa tudi na področju carinske zakonodaje in porekla blaga.

Sedaj imaš sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto tržnika. Predstavi trge, na katerih deluješ!

Zadolžena sem za raznolike trge, in sicer za nekatere države EU tj. Nizozemsko, del Nemčije, Avstrijo, baltske države, Madžarsko, Češko, Slovaško, Slovenijo ter trge izven Evropske unije, to so države bivše Jugoslavije, Belorusijo, Turčijo, države Severne Afrike, ter ostale prekomorske države. Trenutno so razmere na teh trgih podobne kot na vseh drugih trgih. Kupci se srečujejo s pomanjkanjem naročil in z nelikvidnostjo. Zmanjšujejo se tudi komercialni

limiti za katere jamči naša zavarovalnica, kar kaže na slabše poslovne rezultate naših kupcev in vpliva na naš obseg prodaje. Predvsem na trgih, kjer smo trenutno manj prisotni, bo potrebno pridobiti nove kupce. Trenutno delam analizo češkega in avstrijskega trga. Velik potencial so tudi kupci iz baltskih držav, kjer kupci prodajajo na trg skandinavskih držav in Rusije, kjer iščemo prodajne poti. V sodelovanju z Litvanskim tekstilnim inštitutom smo razvili prejo za zaščitna oblačila, s sodelovanjem nadaljujemo tudi na novih projektih. V baltskih državah, državah Vzhodne Evrope in Belorusiji so poleg nekaj klasičnih pletilnic naši kupci predvsem iz področja tehničnega tekstila, kar je tudi pomembna usmeritev Predilnice Litija. Trgi izven Evropske unije so še posebej zahtevni, saj so zaradi oddaljenosti in slabšega poznavanja okolja in kupcev riziki na teh trgih znatno večji. Poleg tega je potrebno pri sklepanju poslov upoštevati tudi njihovo zakonodajo in kulturo. V vzhodnih državah imajo na primer posebne zahteve glede dokumentacije, saj v primeru, da dokumenti niso izdelani v skladu s predpisi, ki jih določa država, posla ni možno izpeljati. Pri vseh izvenevropskih trgih je potrebno upoštevati tudi zahteve glede carinske dokumentacije. Na

pomembnosti bodo v prihodnje še pridobile države Severne Afrike, ki so vključene v Panevromediteranski sporazum, ki omogoča tem državam enostavnejše poslovanje z EU, predvsem je manj carinskih omejitev. Trgi se med seboj razlikujejo tudi po tem, ali se trži direktno ali preko agenta. Vsekakor lahko agent, ki je kupcu bližje, ob nastanku kakršnega koli problema tako glede dobave kot kvalitete hitro odreagira. Agent ima tudi informacije o dogajanju na trgu iz prve roke.

Kaj šteješ za tvoj največji poklicni uspeh v Predilnici? Na kaj si še posebej ponosna?

Ponosna sem, da sem kot odgovorna oseba za hišno carinjenje in poreklo blaga vodila pridobivanje dovoljenja za izvajanje poenostavljenih postopkov hišnega carinjenja in potrjevanja porekla blaga. S pridobitvijo teh dveh dovoljenj se nam je povečal ugled tako pri dobaviteljih kot pri kupcih. Zmanjšali so se tudi stroški in čakalne dobe prevoznikov. Poleg tega sem bila zadolžena za registracijo blagovne znamke, ki je za prepoznavnost podjetja zelo pomembna. Registracijo nam je po dveh letih od vloge v letu 2009 uspelo pridobiti, tako da imamo sedaj registrirano svojo blagovno znamko LITIA, ki je zaščitena na celotnem področju Evropske unije.

Vem, da precej časa preživiš v službi, ker so razmere na trgih turbulentne. Kaj počneš v tvojem prostem času?

Prostega časa je bolj malo. Kar mi ga ostane, ga preživim s sinom Denisom in možem. Za konec tedna gremo pogosto k moji mami v Cerkno, kjer sem odraščala.

Kaj pa bi počela, če bi imela več časa?

Predvsem si želim, da bi spet začela potovati kot v študentskih časih, ko smo z nahrbtniki prepotovali precej grških otokov in del Turčije. Čakam, da bo sin zrasel in da se bomo lahko ponovno potepali po svetu in raziskovali pokrajine ter tujo kulturo. V gimnazijskih letih mi je bila namreč zelo blizu arheologija in ob koncu gimnazije sem celo oklevala med arheologijo in ekonomijo, vendar sem se odločila za ekonomijo.

Ker smo v prednovoletnem, času kakšne so tvoje želje in pričakovanja v letu 2013?

Želim si zdravja zase in za svojo družino. Želim si tudi, da bi našla čas in zaključila magistrski študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Poslovno pa si želim, da bi mi uspelo povečati tržni delež na trgih, za katere sem zadolžena, saj me delo v trženju zelo veseli in mi je v izziv.

Manja Tesla



Planiranje - kocka v mozaiku uspešnega podjetja

Odlika našega podjetja je hitra odzivnost na želje in potrebe kupcev. Kupci želijo najrazličnejše artikle in to običajno v čimkrajšem možnem časovnem roku. Imamo moderno tehnologijo, imamo znanje, zato je naša druga odlika velika raznovrstnost prej in sukancev, ki jih kupcem lahko ponudimo. Izdelati jih moramo kakovostno in hitro.

Trženje je živa vez s kupci. Za kupčeva povpraševanja in naročila potrebuje izdelavne roke. Tu nastopi planiranje s svojo prvo nalogo, trženju sporočiti izdelavne roke za artikle, ki jih kupci želijo. Rok izdelave je potrebno dati za vsako posamezno povpraševanje ali

naročilo. Mora biti kratek in točen. Planiranje se tu znajde med trženjem (kupcem) in proizvodnjo s svojimi strojnimi in človeškimi zmogljivostmi. Kako priti do izdelavnega roka? Povpraševanje je potrebno celostno obdelati in narediti načrt. Najprej se

preučijo potrebni viri za izdelavo, med njimi so najpomembnejše surovine. Potrebne standardne surovine imamo v podjetju vedno na zalogi, nestandardne surovine se nabavljajo posebej za določeno naročilo. S službo nabave mora biti nabava surovin količinsko in

terminsko usklajena. Nato se izdelava načrt pota materiala po posameznih tehnoloških fazah do končnega izdelka, to je načrt proizvodnje artikla.

Vsak tak posamezen načrt za en artikel pa je le majhen del kompleksnega plana celotne proizvodnje, ki ga imamo izdelanega. Ta plan je dinamičen in ga vsak dan permanentno dodelujemo z novimi povpraševanji in naročili ter prilagajamo novim momentom ali iz trga ali iz proizvodnje.

Proizvodnja je ogromen mehanizem. Sestavljena je iz enajstih različnih proizvodnih linij v predpredilnici (na vsako zaporedno prihajajo različne mešanice), ki se nato v predilnici nadaljuje na 43 predilnih strojih (običajno vsak stroj svoja partija) in nato v

sukalnici na 32 sukalnih strojih. Stroji so različni po tehnologiji in zmogljivostih. Proizvodnja teče 24 ur na dan vse dneve v tednu. Istočasno imamo v proizvodnji od 60 do 100 različnih prej in sukancev v količini 15 ton na dan. Pretoki morajo biti usklajeni med oddelki in tudi znotraj oddelkov. Ne sme prihajati do zamud. Skrbimo za optimalne medfazne zaloge. Vsak dan imamo koordinacijski sestanek z vodstvom proizvodnje, kjer pregledamo izvajanje proizvodnega plana, postavimo prioritete, izvedemo morebitne korekcije, damo dodatne usmeritve. S planiranjem želimo čimbolj harmonizirati proizvodnjo, kar poveča izkoriščenost strojev, skrajša čas izdelave in zmanjša stroške. Poleg tega

imamo izdelan časovni plan izdelave po linijah in strojih za vsa naročila in povpraševanja, ki sledijo, običajno za 6 do 8 tednov vnaprej hkrati s predvideno porabo surovin. Ta del plana enkrat tedensko pregledamo in optimiramo na skupnem sestanku trženja in proizvodnje. Poizkušamo biti čimbolj prilagodljivi obhkratni maksimalni stroškovni racionalnosti. Povprečna dolžina partije, izkoriščenost strojev in točna časovna izdelava so merilo za kakovostno delo. Planiranje je kocka v mozaiku, ki jo obdajajo štiri druge kocke: trženje, nabava, proizvodnja in razvoj. Brez te trdne kocke na sredini ni mozaika.

Silvo Soklič



Obvladovanje virov naš največji prispevek k ohranjanju narave

Slovenija je ena redkih držav v EU, ki je sprejela zakonsko obvezo za uporabo Zelenih javnih naročil (ZeJN).

Rezultati tega v praksi ne odražajo.

Trenutno Slovenija izvaja program zelenega naročanja 2009 – 2013, ki še ne vključuje aktivno industrije ampak individualne lastnike in javne družbe. Nov triletni program 2013 – 2016, ki še ni izdelan bo aktivneje vključeval tudi industrijo. Predilnica Litija s svojim delovanjem neposredno zelo malo onesnažuje naravo v primerjavi z ostalimi člani v tehnološki verigi. Kljub temu smo že pred časom pristopili k racionalnemu ravnanju z odpadki in ravnamo skladno s sprejeto zakonodajo.

Največji prispevek k ohranjanju narave in svojega obstoja Predilnica Litija daje, če svoje materialne, človeške in druge vire uporablja racionalno in z veliko skrbnostjo. Zahtevamo usklajeno medsebojno delovanje vseh procesov v tovarni in odgovorno ravnanje posameznika. Kakšne in katere so naše glavne priložnosti? Najpomembnejša je izkoristek surovin. Značilnost Pre-

dilnice Litija je, da je bila že na svojem začetku pred 127 leti zelo racionalna. Surovine je izkoristila skoraj 100 % - od izdelanih prej različnih vrst kakovosti pa na koncu verige do gnojila za njive in vrtove. To je naš cilj tudi danes.

Po vseh fazah v proizvodnji spremljamo količino procesnih in tehnoloških odpadkov. Z upoštevanjem vseh ukrepov, ki jih imamo na razpolago, bi lahko ustvarili prihranek cca. 3 % pri izrabi surovin. Upoštevati moramo tudi druge omejitve zato je realen prihranek blizu 2 %. Ostaja realen cilj, da za vse odpadke, ki nastajajo v proizvodnji, poskušamo na trgu najti uporabno vrednost.

Električna energija predstavlja 95 % porabe vse energije, ki jo tovarna potrebuje. Za naše ožje okolje je elektrika najčistejši energetski vir. Globalno v

svetu je 60 % električne energije pridobljene iz fosilnih goriv in cca. 17 % iz atomskih elektrarn in tako bo še najmanj naslednjih 100 let. Strogo tehnično – tehnološko imamo še rezerve pri porabi elektrike. Zakaj? Poraba električne energije je odvisna od izkoristka proizvodnih kapacitet. Možna izkoriščenost kapacitet je 90 %. Realno je izkoriščenost kapacitet nižja. Približevanje cilju zahteva od vodilnih delavcev stalno spremljanje in usklajevanje proizvodnje. To je zelo kompleksno področje s katerim se vsakodnevno intenzivno ukvarjamo. Realno so naše rezerve na področju rabe energije med 8 in 10 %.

Dodatne, vendar manjše prihranke energije, bi pridobili z izoliranjem upravnih stavb v tovarniškem kompleksu, kar bomo še proučili.

Stane Črne

Delo nekoč in danes

Leta zaposlitve zelo hitro tečejo, spremembe v proizvodnji pa so tudi zelo opazne. Delovni pogoji se stalno izboljšujejo, fizične obremenitve se zmanjšujejo, vendar je avtomatizacija prinesla s seboj tudi spremembe.



Vinko Balta: V predilnici sem že od leta 1979. Delam v mešalnici in sem tudi dežurni gasilec. Prej sem 21 let delal v predilnici. Opazne so razlike od takrat, ko sem prišel, pa do danes. Včasih je bilo vse ročno, danes je veliko avtomatizirano. Lažje je delati kot pred leti, čeprav je sedaj na delu čutiti manj veselja. Pri mladih pogosto opazim nezadovoljstvo. Rad bi poudaril, da se delo dežurnega gasilca premalo ceni. Če je kaj narobe, če gori rdeča lučka, če je kaj narobe v kotlarni, če kdo pride, se vedno kliče dežurnega gasilca. Spoznal naj bi se na vse. Izpostavljeni smo tudi vremenskim neprelikam, saj delo poteka tudi zunaj tovarne – obhodi, kontrola savske črpalke. Pogrešam timsko delo. Včasih smo si delavci med seboj pomagali. Tega je premalo.

Marinka Resnik: V predilnico sem prišla pred 19 leti in lahko rečem, da je razlika ogromna. Zamenjali so se stroji. Snemalne skupine ni več. Ni več toliko ročnega dela. Sedaj se ročno snemata samo še dva stroja, vsi ostali imajo avtomatski snem. Imamo kiperje in ni več potrebno ročno nabiranje cev. Zelo nam olajšajo delo sistem FANI s svojim zaustavkami. Klima se je zelo izboljšala. Boljši so pogoji dela. Ni več tako vroče. Velik napredek je bil narejen pri delu predice z umestitvijo menjalcev preje,

ki zelo pomagajo predici. Omeniti pa moram, da se je povečala tudi kvaliteta preje. Pogrešam več pomoči oziroma soledovanja pri opravljanju dela, saj timsko delo prispeva k izboljševanju rezultatov in boljšemu delovnemu vzdušju.

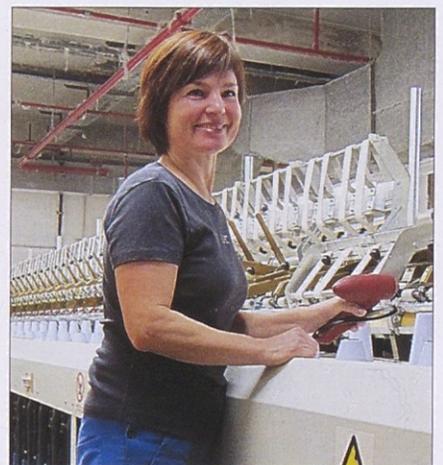


Branka Vidmar: V podjetju delam že 35 let. Ves čas kot sukalka, ko sem začela delati je bilo težje, ker so bili pogoji dela slabši. Preja je bila slabše kvalitete, stroji so bili neočiščeni, oddelek je bil neurejen, stroji so bili v njem natrpani. Danes je vse boljše – preja je boljša, stroji so očiščeni in sukalnica je lepo urejena. V skupini dobro sodelujemo.

Tanja Leben: V Predilnici sem zaposlena 16 let. Pred leti je bilo težje opravljati delo kot v današnjem času.

Delo se je opravljalo ročno. Npr. »libis« je bilo potrebno ročno vleči. Sedaj je delo lažje. Ročni »libis« je nadomestil viličar. Spremenili pa so se odnosi med ljudmi. Premalo je medsebojne pomoči pri izpolnjevanju delovnih obveznosti.

Doblekar Irena: V Predilnici delam že od leta 1979. Delam v predpredilnici. Včasih je bilo lažje delati kot sedaj, saj si imel samo eno »mašino« za posluževati, danes pa jih poslužuješ več. Stroji so sicer boljši, vendar je tempo



dela hitrejši. Več je reda in čistoče v oddelku. Vse je lepo označeno, stroji se čistijo stalno. Lažje je rokovati z lonci, saj jih sedaj potiskamo ker so na kolescih, včasih smo jih vlekle za seboj. Odnosi med starejšimi in mlajšimi so boljši.



Kadrovski načrt v letu 2013

Nihanja v povpraševanju po naši preji vplivajo tudi na nihanja zaposlovanja. Turbolentnim razmeram na tekstilnem trgu se bomo tudi v prihodnje prilagajali z najemom agencijskih delavcev in študentov ter s stalnim izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih.

V skupini Predilnica Litija holding d.d. bomo z novim letom zaposlovali 241 delavcev, od tega v Liti d.o.o. 75 delavcev. Poleg redno zaposlenih bomo zaposlovali še cca 31 agencijskih delavcev. Od skupnega števila vseh zaposlenih zaposlujeemo 88 moških ali 36,8 % ter 151 žensk ali 63,2 %. V letu 2013 se bo 9 delavcev upokojilo in 6 delavk se bo vrnilo s starševskega dopusta. Ob planirani produkciji bomo v povprečju zaposlovali toliko delavcev kot smo jih v povprečju zaposlovali v letu 2012.

V Litia d.o.o. bomo zaposlovali 38 delovnih invalidov, od tega jih dela 17 s polnim delovnim časom, 21 s polovičnim delovnim časom in 1 s 6 urnim krajšim delovnim časom.

Izobraževanje in usposabljanje

Predilnica Litija deluje kot učeča se organizacija, saj se zavedamo, da lahko le s vseživljenjskim učenjem dosežemo kompetentne delavce, ki bodo lahko učinkovito dosegali zastavljene cilje. Cilj usposabljanja 40 ur/zaposlenega ostaja enak tudi v prihodnjem letu.

V letu 2013 bo poudarek na oddelčnem in medoddelčnem praktičnem usposabljanju s ciljem povečati fleksibilnost in z namenom biti optimalno pripravljeni na eventualna večja nihanja v produkcijskem procesu. V oddelku in med oddelki bomo zagotovili proizvodno fleksibilnost pri posluževanju strojev. Pod terminom fleksibilnost se razume, da bosta najmanj 2 delavca na vsaki izmeni usposobljena poleg posluževanja najmanj 2 strojev v matičnem oddelku, še za najmanj en stroj v drugem proizvodnem oddelku. Namen pro-

grama fleksibilnosti je tudi, da bodo delavci v vsakem oddelku imeli v banki ur približno enako število ur v dobro. To pomeni, da bodo delavci v delovnem času v matičnem oddelku, ko njihov oddelek ne bo obratoval, sistemsko vključeni v program usposabljanja fleksibilnosti, načeloma v drugem oddelku. V ta namen so izdelani programi usposabljanja fleksibilnosti v vseh treh proizvodnih oddelkih.

V letu 2013 bomo nadaljevali z usposabljanjem vzdrževalcev za področje pnevmatike pri zunanjem izvajalcu ICA d.o.o. Slovenske Konjice. V izobraževanje s področja notranje organizacije, zagotavljanja kvalitete, vzdrževanja strojev in opreme ter varstva pri delu bomo organizirali interno usposabljanje. Delati boljše in varno, kjer bodo vključeni vsi zaposleni vključno z agencijskimi delavci.

na 60 ur, pri čemer bo potrebno dosledneje spoštovati enakomernost števila opravljenih ur med posameznimi delavci. Namen je, da v primeru pomanjkanja naročil celotna izmena koristi ure v dobro in ne da pri posameznikih evidentiramo ure v minus, ki jih bodo morali v prihodnosti nadoknaditi. Druge ure v dobro od vključno 61 do 100 ur bo delavec lahko tako kot doslej po predhodnem dogovoru z vodjem izmene koristil za čas bolniškega staleža, obiska fizioterapije ali drugih osebnih okoliščin. Za režim opravljenih ure v dobro nad 100 ur se bomo dogovarjali, ko bodo nastopili primeri presežka.

V letu 2013 uvajamo spremembe v delovni koledar. V avgustu bo izjemoma koriščenje daljšega kolektivnega letnega dopusta kot do sedaj, ker bomo izvajali investicijska dela zaradi prehoda



Jerina Martin in Kanduč Drago na usposabljanju v izobraževalnem centru v Slov. Konjicah

Delovni čas – ure v dobro in delovni koledar

Negotovim gospodarskim razmeram v Evropi se bomo z novim letom prilagodili tudi z banko ur. V soglasju s sindikatom povečujemo banko ur s 50

na 20 kV daljnovod. Uvajamo pa tudi koriščenje kolektivnega letnega dopusta v času božično novoletnih praznikov.

Manja Tesla

Naši sodelavci na nagradnem letovanju

V letošnje letu smo skupino 30 zaposlenih za njihov delovni prispevek nagradili z enotedenskim brezplačnim dopustom v enem od naših počitniških kapacitet. Doslej je nagrado izkoristilo 27 sodelavcev. O občutkih nagrajencev ob prejemu nagrade in preživljanju dopusta v toplicah, v hribih ali na morju smo se pogovarjali z nekaterimi od njih.



Peter Matoz: Bil sem zelo vesel, ko sem prejel obvestilo, da sem med izbranimi, saj nagrado štejem kot priznanje za moje dobro delo v Predilnici. Z ženo sva šla v bungalov v Moravske Toplice. Prekmurje mi je tudi sicer zelo všeč. Uživala sva v kohanju in daljših sprehodih v okolici toplic.



Irena Perko: Bila sem zelo presenečena in vesela, ko sem domov dobila pošto, da me podjetje nagrajuje z brezplačnimi počitnicami. Nič nisem vedela o tem, ker se ni nič govorilo. Presenečenje je bilo popolno. 28 let že delam v podjetju,

pa sem prvič dobila takšno nagrado. Z možem sva odšla po krompirjevih počitnicah v Moravske Toplice. Imela sva se lepo, saj ni bilo gneče. Nisem bila prvič v Moravskih Toplicah, vendar pa sem bila prvič 2x na počitnicah, poleti na morju v Novigradu in v jeseni v toplicah.



Igor Gorišek: Bil sem zelo presenečen, saj še nikoli nisem v Predilnici dobil kaj podobnega. Nagrado za letovanje sem izkoristil v Moravskih Toplicah, kjer sem bil prvič. Bil sem navdušen nad Prekmurjem, tako da sem že povrnitvi rezerviral za naslednje leto dopust v apartmaju. Dopust mi je hitro minil, saj sem se zjutraj kopal, popoldne pa raziskoval okolico. Bil sem v Filovcih, na Dobrovniškem jezeru. Ogledal pa sem si tudi nasad orhidej Ocean Orchidis v Dobrovniku.



Cilka Zupan: Ko sem dobila obvestilo, sem bila zelo presenečena in vesela, saj sem vedela, da mi je to priznanje za dosedanje delo. Nagrado sem izkoristila v juniju v Novigradu, kamor sem šla s hčerama. To so bile ene izmed mojih najlepših počitnic. Ni bilo še pretirane gneče. In prvič v življenju sem bila v enem letu dvakrat na dopustu.



Antešević Milka: Bila sem prijetno presenečena, saj doslej še nisem dobila v podjetju nobene nagrade. V Predilnici delam že 25 let in sem nagrado štela kot priznanje za moje dosedanje delo. Z možem in mojima dvema sinovoma smo šli v Moravske Toplice. Prvič smo bili v apartmaju in zelo nam je bilo všeč, tako da bomo še šli. Upam, da bom do penzije še upravičena do kakšnega nagradnega letovanja.

Manja Tesla

Naši upokojenci

Gospa **Nežka Ameršek** nam je ob izidu Almanaha pisala pismo, ker je ugotovila, da je ni med vpisanimi upokojenci Predilnice Litija. Da se ji za napako vsaj malo oddolžimo, smo se pri njej v prednovoletnem času oglasili na kratkem klepetu. Gospa, ki odlično zgleda za svoja leta, nas je prijazno sprejela že na vratih urejene stanovanjske hiše in bila iskreno vesela našega obiska. Da se gospa res dobro drži za svoja leta, predvsem glede na svojo življenjsko kalvarijo, ki jo je prehodila, se je potrdilo v pogovoru.

Pogostila nas je z odličnim jabolčnim zavitkom ter sokom, vmes smo obujali spomine. Povedala je, da se še dobro spominja trenutka ko je stopila v tovarno in si je mislila, da je to prvič in zadnjič, saj je bil hrup premočan. Ampak ostala je 22 let in dočkala v Predilnici invalidsko upokojitev po 27 letih dela. Kljub prvemu neprijetnemu vtisu, je bila potem navdušena nad delom in je z veseljem prihajala na delo. Začela je kot snemalka, zaključila kot



predica. Spominja se, da je pogosto imela kakšno »zaguljeno prejo«, ki se ji je trgala in se ji včasih tudi ožgala in da je kar nekajkrat povlekla k stroju tudi g. Mirtiča, da je videl, kaj se dogaja s prejo. Spominja se, da je bil vedno razumeva-joč nad razmerami v tovarni, tako glede preje kot hrupa in vročine, kjer so temperature pogosto presegle 40 stopinj C. Najraje je delala nočne »šihste«, saj je imela doma potem vse urejeno. V delovni dobi je bila pogosto v bolniškem staležu, enkrat skupaj 14 mesecev. Spominjala se je, da jo je takrat mesečno obiskovala kadrovnica Vera Bric. Na Predilnico ima lepe spomine. Najbolj ji je ostala v spominu obdaritev z uro ob jubilejnih 20 let delovne dobe.

Uro še vedno hrani. V penziji je že 33 let. Pravi, da je zelo zaposlena. Kuha, pospravlja, urejuje okolico hiše, se spre-haja s psičko in da ji ni nikoli dolgčas. Ne more pozabiti smrti vnukov Maše in Kristjana, ki sta pred 15 leti umrla v prometni nesreči, in svojega moža, ki je umrl dve leti za njima, ko mu je odpovedalo srce. Med pogovorom ji je pogled pogosto odtaval do fotografij, ki jih ima postavljene na omarici. Nič ne more ublažiti silne bolečine ob izgubi najdražjih.

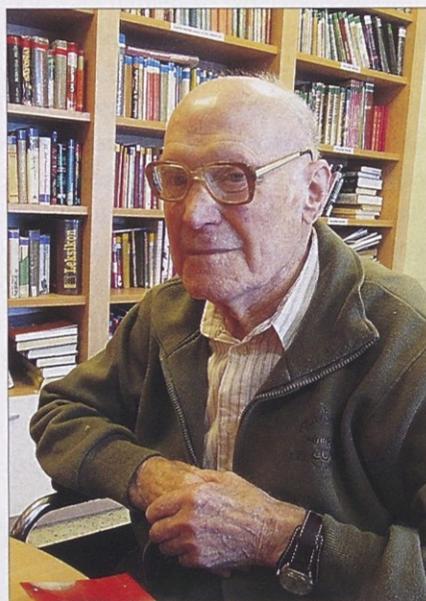
Na koncu je zaželela Predilnici Litija veliko delovnih uspehov. Tudi mi njej želimo veliko zdravja in notranjega miru v letu 2013.

Manja Tesla

Naša stoletnika

Ko sem pregledovala seznam naših upokojencev, se je številka na dan 1.12. ustavila pri številki 641. Dvakrat več imamo upokojencev kot zaposlenih. Med upokojenci že kar 70 upoko-jencev uživa pokojnino že več kot 30 let. V zadnjih 5 letih se je upokojilo kar 91 naših zaposlenih. Dva med upoko-jenci pa zaslužita še posebno pozornost. Vek Franciška in Smrdelj Andrej sta že dočkala stoti rojstni dan in gospa Franciška uživa pokojnino 50 let, gospod Smrdelj pa 40 let. Oba smo obiskali v domu starejših v Črnem potoku.

Gospod Andrej Smrdelj je kljub starosti in invalidskemu vozičku dobrega videza in spomina. Ko sem mu čestitala za njegov 100. rojstni dan, mi je zdrdral svojo rojstno letnico in me vprašal, če je prav povedal. Seveda je prav povedal. Tudi v nadaljevanju pogovora v knjižnici doma, je gospod obujal spomine na mladost, na partizanstvo in delo v Predilnici. Povedal je, da se še spominja, kako je kot kmečki sin v mladosti na gmajni pasel kravo in dva konja. Mama ga je vpisala na kmetijsko šolo. Pred drugo svetovno vojno se je zaposlil kot cestar. Med vojno se je priključil partizanom in opisal dogodek, kako so na Koroškem padli v roke nemški patrolji in kako so



se rešili. Po vojni se je zaposlil v Predilnici, ker so ravno takrat potrebovali za delo mlade moške. Najprej je delal kot proizvodni delavec, potem pa je delal v mikalnici in postal tudi vodja. Znal je dobro popravljati stroje. Življenje mu ni prizaneslo. Kmalu mu je umrla žena in sam je živel s sinom. Ponosen je na sina, ki je tudi že upokojen in na vnukinji, ki ga pogosto obiskujejo. Pravi, da mu življenje v domu teče počasi. Slabo vidi in zato ne more gledati televizije in brati. Ker je naglušnen, težko najde sogovornika, saj se je potrebno pri pogovoru z njim zelo približat njegovemu ušesnemu aparatu.



Druga stoletnica gospa Franciška Vek je manj trdnega zdravja kot gospod Smrdelj. Srečali smo se v dnevni sobi, kjer v kletkah prebivata tudi dva morska hrčka. Ko sem se jima približala, je gospa povedala, da skrbi za njiju in ju hrani s suho travo. Vesela sem bila, da zaposleni za starostnike skrbijo tudi z drobnimi pozornostmi kot so male domače živali. Ob slovesu sem jima zaželela še veliko zdravih let in drobnega veselja.

Manja Tesla

Upokojitve v letu 2012



Nekateri upokojnenci so se udeležili letošnjega srečanja z vodstvom podjetja

V letošnjem letu se je upokojilo 9 naših zaposlenih:

Miglič Bogdan, predilnica, pomožni proizvodni delavec, pri nas zaposlen 26 let.
Tursunović Sanija, predilnica, predica previjalka, pri nas zaposlena 29 let.
Vodišek Franc, energetika, pomožni električar, pri nas zaposlen 40 let.
Hasani Zibija, sukalnica, proizvodna pomožna delavka, pri nas zaposlena 33 let.
Novak Janja, sukalnica, sukalka vlagalka, pri nas zaposlena 17 let.
Džombić Halima, predilnica, proizvodna pomožna delavka, pri nas zaposlena 33 let.
Kozarac Ferida, laboratorij, proizvodna pomožna delavka, pri nas zaposlena 36 let.
Babić Mara, predilnica, predica previjalka, pri nas zaposlena 33 let.
Jolić Nada, servisne službe, čistilka, pri nas zaposlena 32 let.

Naš sindikat

Podjetniški sindikat Predilnice Litija se je letos nekajkrat sestal z generalno direktorico Vido Vukovič, kjer smo se seznanili z gospodarskim in ekonomskim položajem podjetja. Seznanjeni smo bili tako z razmerami na trgih, kamor prodajamo naše produkte kot s težavami na surovinskem trgu ter na trgu z energenti. Z generalno direktorico Vido Vukovič smo se dogovarjali tudi o naših delovnih pogojih, predvsem glede delovnega ritma. Glede na to, da je delo v 4-izmenskem ciklusu poseben delovni režim s katerim je treba uskladiti tudi družinski ritem, je bil spomladi dogovorjen poseben dodatek na 4-izmensko delo v višini 3 % delavčeve osnovne plače. S tem dodatkom se je povečalo plačilo za delo tistim proizvodnim delavcem, ki dejansko delajo po 4 izmenskem delovnem koledarju. Nadalje je bilo dogovorjeno, da se dodatek za koriščenje delovnega časa (v praksi poimenovan nebolniška) izplačuje nad minimalno plačo. V začetku meseca decembra smo bili ponovno povabljeni na razgovor z generalno direktorico. Sez-

nanila nas je z oceno pričakovanih razmer v prihajajočem letu ter s kadrovske politiko v letu 2013. Generalna direktorica je povedala, da bomo zaradi prilagajanja spreminjajočim razmeram na trgu še vnaprej zaposlovali začasno zaposlene – agencijske delavce in študente in da se bomo tržnim nihanjem prilagajali z banko ur v dobro. Prav tako smo podprli usmeritve za doseganje večje medoddelčni fleksibilnosti in večjemu spodbujanju inovativnosti z dajanjem koristnih predlogov. Generalna direktorica je še poudarila, da se bo v naslednjem letu bolj kot doslej vzpodbujala inovativnost zaposlenih s

Umrli upokojnenci v letu 2012

Po nam znanih podatkih so v letošnjem letu umrli naslednji naši upokojnenci:

Češek Jožefa, Šmartno pri Litiji, Kres Franciška, Litija,
Mandelj Ivana, Litija,
Smrke Jožefa, Šmartno pri Litiji,
Dolganoč Olga, Litija,
Bitenc Amalija, Litija,
Skubec Ana, Litija,
Rajnar Marija, Šmartno pri Litiji,
Rožman Branko, Litija,
Bizjak Jožefa, Šmartno pri Litiji,
Wingert Elizabeta, Šmartno pri Litiji,
Slabe Alojzija, Šmartno pri Litiji,
Kosmač Marinka, Šmartno pri Litiji,
Koprivnikar Franc, Litija,
Taufer Vladimir, Litija,
Jančič Jože, Litija,
Pintar Bogomir, Litija.

dajanjem koristnih predlogov in da je v ta namen že pripravljena sprememba sedaj veljavnega pravilnika. Tudi v letu 2013 se bo nadaljevalo z zdravniškimi pregledi in napotitvijo dobrih in prizadevnih delavcev na brezplačni tedenski dopust v naše počitniške kapacitete. Ker je pred nami božično novoletni čas, smo se dogovorili o božičnici. Izplačana bo v enaki višini kot lansko leto v petek, 21.12.2012.

Vsem našim članom in vsem zaposlenim želim zdravo in uspešno leto 2013.

Sašo Remec



V spomin

*Dne 29. 12. 2012 mineva eno leto
od smrti dolgoletnega generalnega direktorja Franca Lesjaka.*



Fotografija je nastala ob priloiki njegovega zadnjega obiska v podjetju dne 19.12.2011
Zadaj od leve proti desni so Verica Žlabravec, Manja Tesla, Stane Črne in Vida Vukovič.